

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА**

Факультет/інститут економічний

Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Право

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Облік і оподаткування

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування,
Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Право
Викладач (-і)	Лещук Г.В., д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування
Контактний телефон викладача	+38(067)2559984
Е-mail викладача	halyna.leshchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний та заочний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ЄКТС, 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/c4e30bd5c7917ceae00c
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
<p>Правознавство це сфера знань про закономірності виникнення, розвитку та функціонування права і держави, а також про їх втілення і роль у суспільстві, у свідомості людини.</p> <p>Як навчальна дисципліна, право – це систематизований комплекс узагальнених знань про державу і право, окремі галузі права та їхній взаємозв'язок і розвиток. Правова інформація, яка є основою вказаного комплексу – це результат напрацювання різноманітних наукових шкіл, на підставі якої формується загальний погляд студентів (слухачів) про основи держави і права. Саме вивчення правознавства дає загальні уявлення студентам (слухачам) про основи державно-правового життя в Україні та за її межами.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Основною метою навчального курсу, який базується на узагальненому розгляді широкого кола питань з оснoв правового життя в Україні, є формування цілісного, системного розуміння державно-правових явищ, генези та закономірностей їх функціонування і розвитку, оволодіння поняттєво-категоріальним апаратом сучасної юриспруденції і правової практики.</p> <p>Його вивчення повинно сприяти формуванню у студентів (слухачів) правосвідомості, правової культури, розвитку творчого теоретичного правового мислення, використання яких необхідне при вирішенні практичних завдань в їх майбутній роботі в сфері психології.</p> <p>В результаті вивчення навчальної дисципліни «Правознавство» студент буде знати та розуміти: застосування до вирішення практичних задач норм чинного законодавства України; юридичні механізми попередження дискримінації прав і свобод окремих категорій осіб; здатність кваліфіковано тлумачити нормативно-правові акти; здійснення довідково-інформаційної роботи з питань законодавства і нормативних актів, застосовуючи технічні засоби, а також облік чинного законодавства та інших нормативних актів; надання допомоги з оформлення документів правового характеру.</p> <p>Студент буде уміти: вільно володіти базовим категорійно-понятійним апаратом права; міркувати, аналізувати, порівнювати, узагальнювати, спостерігати, критично мислити, брати участь у дискусіях, дебатах, аргументувати думки, визначати та обирати з-поміж альтернативних рішень і підходів, спілкуватися у малих і великих групах; формулювати необхідні положення, узагальнення, оцінки, висновки та практичні рекомендації під час аналізу та результатів застосування норм галузей права на практиці; захищати за допомогою норм і положень чинного законодавства суб'єктів правовідносин, передусім права та основоположні свободи людини; давати соціально-правову оцінку наслідкам порушення прав людини; давати усні і письмові обґрунтування з тих чи інших галузевих правових питань.</p>	

Результати навчання:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК05. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

СК04. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.

СК08. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.

СК10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.

СК11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПР22. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

5. Організація навчання

Обсяг курсу – 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	16
практичні	14
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Статус дисципліни
2	071Облік і оподаткування	перший	обов'язкова

Тематика навчальної дисципліни

Тема, план	Кількість годин		
	лекція	практичне заняття	самостійна робота студента
Тема 1. Основи теорії держави. 1. Теорії походження держави і права. 2. Поняття та ознаки держави 3. Поняття функцій держави. Внутрішні та зовнішні функції держави. 4. Класифікація держав за їхньою формою. 5. Загальне поняття про громадянське суспільство. 6. Поняття та основні ознаки правової держави. 7. Принципи єдності і розподілу державної влади.	2	2	8

Тема 2. Основи теорії права. <ol style="list-style-type: none"> 1. Право – особливий вид соціальних норм. 2. Поняття та ознаки права 3. Єдність і відмінність права і моралі 4. Джерела (форми) права 5. Поняття законодавства, його система. 6. Мета і форми систематизації нормативно-правових актів. 7. Поняття системи права. Поділ права на галузі, правові інститути, правові норми. 8. Загальна характеристика основних галузей права України 	2	2	8
Тема 3. Основи конституційного права України <ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України – Основний Закон держави. Загальна характеристика Конституції України. 2. Конституційна форма правління, державного устрою та політичного режиму. 3. Державні символи та державна мова України. 4. Поняття громадянства України. 5. Умови прийняття до громадянства України та виходу з громадянства України. 	2	2	8
Тема 4. Основи Цивільного права України. <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика Цивільного кодексу. 2. Учасники цивільних правовідносин. Поняття і загальна характеристика цивільної правоздатності і цивільної дієздатності. 3. Юридичні особи як учасники цивільних правовідносин. 4. Особисті немайнові права громадян та їх захист. 5. Майнові права громадян і юридичних осіб. 	2	2	8
Тема 5. Основи сімейного права <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика Сімейного кодексу. Предмет та принципи сімейного права. 2. Поняття шлюбу, умови і порядок його укладення. Перешкоди при реєстрації шлюбу 3. Шлюбний договір. 4. Підстави і порядок розірвання шлюбу. 5. Визнання шлюбу недійсним. 6. Особисті немайнові права та обов'язки подружжя. 	2	2	12
Тема 6. Основи трудового права України <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття і предмет трудового права. Загальна характеристика Кодексу законів про працю України (1971р.) 2. Колективний договір. 3. Трудовий договір. Поняття, сторони та зміст трудового договору. 4. Контракт – особлива форма трудового договору. 5. Умови та порядок прийняття на роботу. 6. Порядок припинення трудового договору з ініціативи працівника. 	2	2	4
Лекція 7. Основи фінансового права України <ol style="list-style-type: none"> 1. Фінансова діяльність та фінансове право України 2. Бюджет і бюджетна система 3. Система оподаткування в Україні 4. Законодавство України про банки і банківську діяльність 	2	2	4

Лекція 8. Основи адміністративного права.			
1. Поняття, предмет і метод адміністративного права. 2. Загальна характеристика Кодексу України про адміністративні правопорушення. 3. Склад адміністративного правопорушення. 4. Поняття і види адміністративних проступків 5. Поняття і види адміністративної відповідальності.		2	8
Разом		16	14
6. Система оцінювання курсу			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>100 бална – 50 балів протягом семестру та 50 балів за екзамен; “відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами; “добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності в розв’язках; “задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповідях, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки; “незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p>		
Вимоги до письмових робіт	Відповідно до навчального плану, студент виконує одну контрольну роботу, яка є допуском до складання іспиту. Головна її мета – перевірка самостійної роботи студентів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу. При розв’язанні задач студент має детально вказувати, яким саме був хід його роздумів, якими формулами він користувався.		
Практичні заняття	Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов’язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни		
Умови допуску до підсумкового контролю	Максимальну оцінку 50 балів студент може отримати протягом семестру, 50 балів за залік. Мінімальним допуском до заліку є 25 балів.		
Самостійна робота	Загальний обсяг годин самостійної роботи студента, що відводиться на вивчення дисципліни «Облікове забезпечення управління діяльністю підприємства» складає 60 годин. Студентам пропонується виконання протягом семестру завдань, що розміщені у Системі дистанційного навчання Прикарпатського національного університету імені В. Стефаніка (https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/c4e30bd5c7917ceae00c). Згідно графіку навчального процесу в період контролю за самостійною роботою студент проходить тестування на платформі дистанційного навчання.		

7. Політика курсу

Письмові роботи: студент повинен самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей).

Студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання у визначений для контролю самостійної роботи період згідно графіку навчального процесу.

Академічну заборгованість студент здає відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими в університеті правилами.

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>. Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише для виконання он-лайн тестування. Для обчислень можна використовувати калькулятор.

Вживати їжу та напої під час занять в аудиторії забороняється (крім води або за медичними показаннями).

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному форматі відповідно до встановлених університетом правил.

Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а "нб" округляється.

Індивідуальні завдання виконуються відповідно до затверджених кафедрою вимогах.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (на 20% менше). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, довідка від лікаря з зазначенням періоду хвороби).

8. Рекомендована література

1. Конституція України : Закон України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Бабін І.І., Білоскурська О.В. Конституційне право : навч.-метод. пос. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 251 с.
3. Білоскурська О.В. Права і свободи людини : метод. рекоменд. до самост. роботи студентів. Чернівці : ЧТЕІ КНТЕУ, 2013. 63 с.
4. Герц А., Кравчук С. Правознавство. Київ : Кондор, 2018. 280 с.
5. Молдован В., Чулінда Л. Правознавство. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 184 с.
6. Правознавство : навч. посібник. 2-ге видання / за заг. ред. Петкова С.В. Київ : КНТ, 2022. 382 с.
7. Правознавство : підручник / Г.І. Баллок та ін.; за відп. ред. О.В. Дзери. Київ, 2019. 632 с.
8. Правознавство : підручник для студентів ВНЗ / кол. авторів. Черкаси, 2019. 686 с.
9. Правознавство : підручник / під ред. Д. Каменкського, В. Мирошниченка. Київ, 2018. 288 с.
10. Правознавство : базовий підручник для студентів вищих навчальних закладів. Харків : «Фоліо», 2014. 635 с.

Інформаційні ресурси

Офіційні сайти органів державного управління України:

1. Верховна Рада України – <https://www.rada.gov.ua/>
2. Верховний Суд – <https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/kontakts/>
3. Офіс Генерального прокурора – <https://www.gp.gov.ua/>
4. Державна податкова служба України - <https://tax.gov.ua/>
5. Кабінет Міністрів України – [http:// www.kmu.gov.ua](http://www.kmu.gov.ua)
6. Конституційний Суд України - <https://ccu.gov.ua/index.php>
7. Національний банк України – <https://bank.gov.ua/>
8. Нотаріальна палата України – <https://npu.ua/>
9. Президент України – <https://www.president.gov.ua/news/administration>
10. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини – <https://www.ombudsman.gov.ua/>

Викладач _____

_____ Лещук Г.В.